

BioPaavo
by jamk

DataSpaceHackathon – Uutta liiketoimintaa ruokaketjun yhteisöllisestä datasta ja reilusta datataloudesta

DataSpace Europe Oy on syksyllä 2022 tuonut markkinoille ensimmäisen kotimaisen datanvälityspalvelun, Tritomin, joka yhdistää suomalaisen ruoka-alan toimijat maataloudesta elintarviketeollisuuteen, vähittäiskauppaan ja kuluttajaan asti, ja mahdollistaa uusien, yhteisöllistä dataa hyödyntävien ja koko ruokaketjua palvelevien palvelujen synnyttämisen. DataSpaceHackathonin tavoitteena on aktivoida potentiaalisia yhteistyökumppaneita kehittämään uusia liiketoimintamalleja, sovelluksia ja hyödyntämistapoja ruoka-alan toimijat yhdistävän datanvälityspalvelun tarjoaman yhteisöllisen datan hyödyntämiseksi. Tavoitteena on datan hyödyntäminen reilun datatalouden periaatteita noudattaen tavalla, joka tuottaa datanvälityspalveluun liittyneille toimijoille uutta lisäarvoa.

Mistä on kyse:

Maatiloilla tuotetaan ja on tuotettu jo pitkään valtavat määrät dataa. Sitä saadaan mm. työkoneisiin kiinnitetyistä antureista, lypsyroboteista, satelliittien ottamista peltokuvista ja viljelijän itsensä ohjelmistoihin kirjaamista tiedoista. Maatiloilta kerättyä dataa olisi siis tarjolla yllin kyllin, mutta sen hyödyntäminen on jäänyt puolittiehen. Dataa pystytään jo jonkin verran käyttämään tilatasolla sisäisten

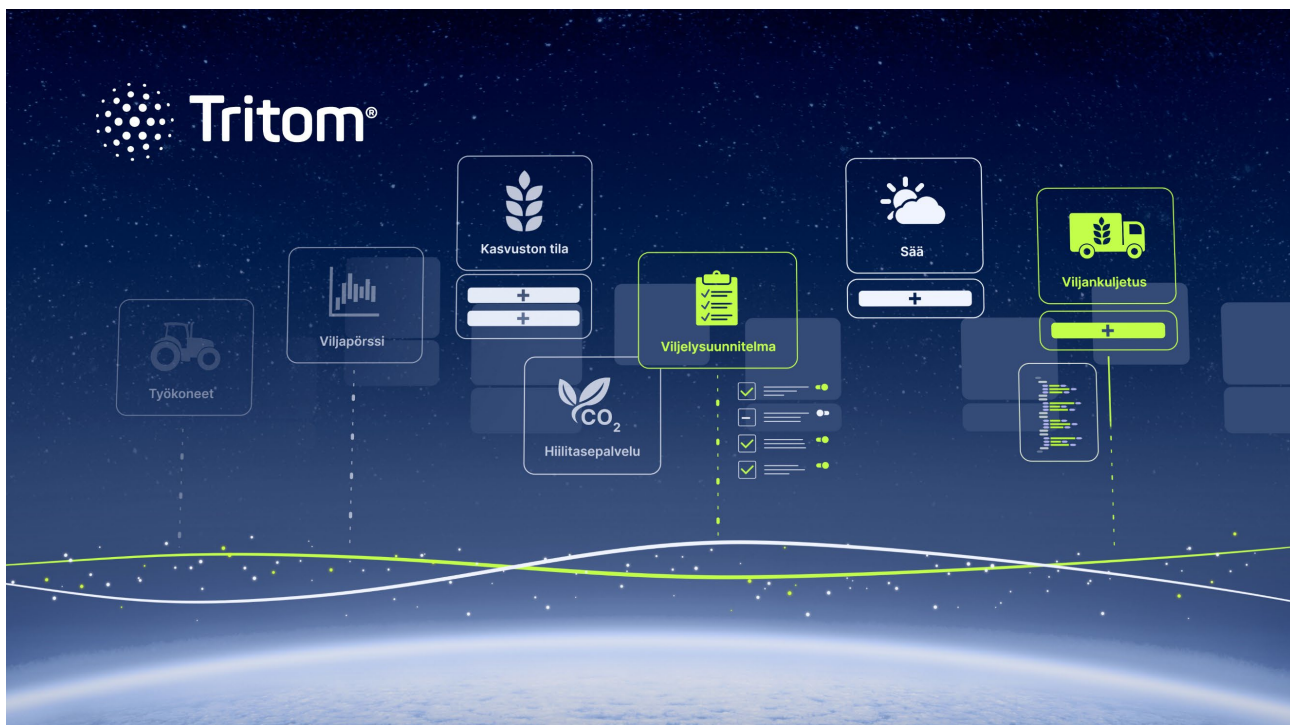
prosessien kehittämiseen, mutta useimmiten se on vaatinut erilaisia välivaiheita ja on siksi hankalaa ja aikaavievää.

Yksi suurimmista esteistä datan tehokkaalle hyödyntämiselle on ollut dataa tuottavien ja käsittelevien järjestelmien keskinäinen yhteensopimattomuus. Toisen järjestelmän dataa on ollut hyvin vaikea tai peräti mahdotonta yhdistää toisen järjestelmän dataan tai siirtää sitä ohjelmistojen välillä. Maatalouden data-avaruus mullistaa viljelijöiden keinot hyötyä tuottamastaan datasta. Datan käyttö tiloilla tulee tehostumaan merkittävästi, kun raja-aidat järjestelmien välillä poistuvat ja datan mutkaton siirto ja yhdistely mahdollistuu eri laitteiden ja ohjelmistojen välillä. Se säästää viljelijän aikaa, tehostaa päätöksentekoa ja sitä kautta myös liiketoiminnan kannattavuus paranee. Tiloilta saatu data tarjoaa myös mahdollisuuden todentaa oikeasti, millaisia päästöjä elintarvikkeiden tuotannosta syntyy. Yhdistämällä eri lähteistä saatuja dataa keskenään voidaan tilan tuotteille laskea esimerkiksi hiilijalanjälki ja saada tuotteelle sen ansiosta lisäarvoa.

Data-avaruuden yhteisten pelisääntöjen ansiosta viljelijä voi itse määrätä kenelle ja mihin tarkoitukseen datansa käyttöä haluaa luvittaa. Yhteiset pelisäännöt takaavat myös sen, ettei tilalta vuoda arkaluontoisia tietoja väärin tarkoituksiin. Lisäksi data-avaruus tarjoaa uusille ja vanhoille maataloussektorin toimijoille tilaisuuden luoda viljelijöiden tarpeisiin uusia innovaatioita ja palveluja datan käytön ympäriltä (Ala-Kleemola, K. 2022: [Data-avaruus mullistaa viljelijöiden mahdollisuudet hyötyä tilalla tuotetusta datasta](#)).

Tritom datanvälityspalvelu:

DataSpace Europe Oy on perustanut Suomen ensimmäisen data-avaruuksia tukevan datanvälityspalvelun nimeltään [Tritom](#). Ensimmäisessä vaiheessa Tritom yhdistää ruoka-alan toimijat maatiloilta elintarviketeollisuuteen ja vähittäiskaupasta kuluttajiin. Tritom muuttaa ruoka-alan toimintatapoja: Se mahdollistaa esimerkiksi tietyn ruokapakkauksen alkuperän todentamisen ja hiilijalanjäljen laskemisen todellisen datan perusteella - Enää hiilijalanjälkeä ei tarvitse arvioida tai laskea toimialan keskiarvoihin tukeutuen.

Tritom on datanvälityspalvelu, joka mahdollistaa reilun ja yhteisöllisen datan jakamisen. Yksittäisten toimijoiden point-to-point -yhteyksistä siirrytään data-avaruuteen, jossa samaa dataa voivat hyödyntää kaikki luvan saaneet. Data on koko ajan turvassa eikä Tritom tallenna dataa, ainoastaan välittää sitä eri formaateissa.

Käytettävä data on jo olemassa esimerkiksi maatilojen viljelysuunnitteluohjelmistoissa, työkoneissa, tilitoimistoissa, viranomaisilla, tutkimuslaitoksilla, karttatiedoissa, myllyissä, meijereissä, teurastamoissa, kaupoissa ja ravintoloissa. Tämän datan yhteisöllinen jakaminen mahdollistaa aivan uudenlaisten palvelujen ja liiketoimien kehittämisen.

Data-avaruuksien rakentaminen eri aloille ja eri maihin ovat EU:n sääntelemiä ja tukevia hankkeita, ja ruoka-alan data-avaruutta on valmisteltu jo vuosien ajan useissa eri hankkeissa. Tritom avautuu heti palveluntarjoajien käyttöön. Myöhemmin DataSpace Europe Oy voi perustaa data-avaruuksia tukevia datanvälityspalveluja muille toimialoille ja muihin EU-maihin. DataSpace Europe Oy noudattaa Sitran reilun datatalouden periaatteita ja eurooppalaista datahallintosäädöstä. Reilu datatalous tarkoittaa mm. sitä, että kaikilla data-avaruuden toimijoilla on samat oikeudet ja velvollisuudet. Myös datasta saatava hyöty jaetaan reilusti datan tuottajien kesken. Esimerkiksi alkuperältään, terveellisyydeltään, ympäristöystävällisyydeltään tai eettisyydeltään todennetusta ruoasta saatavasta lisäarvosta kuuluu myös viljelijän saada osansa.

#datatalous #reiludatalous #ruokaketju #ruokajärjestelmä #jäljitettävyys #vastuullisuus #kestävyys #hiilijalanjälki

Tervetuloa ratkaisemaan haastetta!

Data
Space
Europe

BioPaavo
by jamk

Mikä DataSpaceHackathon?

BioPaavo ja Kasvu Open avaavat yhteistyössä DataSpace Europe Oy:n kanssa Hackathonin, jonka tavoitteena on aktivoida potentiaalisia yhteistyökumppaneita kehittämään uusia liiketoimintamalleja, sovelluksia ja hyödyntämistapoja ruoka-alan toimijat yhdistävän datanvälityspalvelun tarjoaman yhteisöllisen datan hyödyntämiseksi. Tavoitteena on datan hyödyntäminen reilun datatalouden periaatteita noudattaen tavalla, joka tuottaa datanvälityspalveluun liittyneille toimijoille uutta lisäarvoa. DataSpace Europe Oy tarjoaa parhaat ideat esittäneille tiimeille yhteistyötä ideoiden ja uusien palvelujen edelleen kehittämiseen, markkinointiin omille asiakkailleen ja verkostoilleen, sekä maksuttoman käyttöoikeuden Tritom-datanvälityspalveluun vuoden ajaksi.

DataSpace Europe Oy rakentaa eurooppalaista reilun datatalouden vallankumousta inhimillisemmän, turvallisemman ja tasa-arvoisemman huomisen puolesta. DataSpace Europe Oy parantaa yritysten ja organisaatioiden mahdollisuutta hyödyntää maailman nopeimmin uusiutuvaa raaka-ainetta: dataa. DataSpace Europe Oy:n rahoittajia ovat MTK ry, Cinia Oy, JSK Kiinteistöt Oy, Tikura Ventures Oy ja Ilmastorahasto.

Osallistujat

Hackathon on avoin kaikille kiinnostuneille: yrityksille, tutkimuslaitoksille, koulutusorganisaatioille ja opiskelijoille sekä muille toimijoille. Tiimisi voi koostua oman organisaatiosi edustajista tai voit muodostaa organisaatorajat ylittävän joukkueen juuri tätä haastetta varten! Hackathoniin osallistuminen on maksutonta.

Lue tarkemmat osallistumissäännöt: <https://www.jamk.fi/fi/projekti/biopaavo/biopaavo-hackathon/osallistumissaannot>

Tuomaristo

Tuomaristoon kuuluvat edustajat DataSpace Europe Oy:stä, BioPaavo by JAMK:sta, sekä 1-2 muusta asiantuntijaorganisaatiosta.

Miksi kannattaa osallistua?

- Pääset happotestaamaan ideaasi ja saat välittömän palautteen potentiaaliselta asiakkaalta ja/tai yhteistyökumppanilta
- Löydät uusia liiketoimintamahdollisuuksia: Sinulla on mahdollisuus pitkäkestoiseen yhteistyöhön, kehittyvään liiketoimintaan ja tarvittaessa tuotekehitysyhteistyöhön toimeksiantajayrityksen kanssa
- Finalistina saat monialaisen asiantuntijatiimin sparraajiksesi ratkaisujen hiomisessa ja yhteistyön rakentamisessa
- Pääset verkostoitumaan muiden aihepiiristä kiinnostuneiden osallistujien ja asiantuntijoiden kanssa

Aikataulu

- Haasteen julkaisu to 12.1.2023 klo 12-14 webinaarissa: Datatalous tulee maataloille: <https://www.jamk.fi/fi/tapahtuma/datatalous-tulee-maataloille>
- Ilmoita ideaasi ja tiimisi mukaan haasteeseen viimeistään **ke 8.2.2023**. Alustavassa ehdotuksessa sinun tulee kuvata lyhyesti ideaasi ja tiimi, jolla osallistut haasteeseen.
- Jatkoon valitut ideat ja tiimit julkaistaan viimeistään pe **10.2.2022**
- Kick-off -tilaisuus järjestetään **to 16.2.2023 klo 13-16**, jolloin osallistujatiimit tapaavat toisensa ja toimeksiantajayrityksen edustajat. Kick-off tilaisuudessa DataSpace Europe Oy:n asiantuntijat kertovat osallistujatiimeille lisää toimeksiannosta. Tilaisuus järjestetään verkon (Zoom) välityksellä.
- Hackathon-päivä järjestetään **ti 28.3.2023 koko päivän tapahtumana**, ja päivän päätteeksi valitaan voittaja(t). Tilaisuuteen voi osallistua BioPaavossa Saarijärvellä, tai jos ei millään pääse paikalle, on osallistuminen mahdollista verkon kautta.

Ilmoittaudu mukaan haasteeseen!

<https://link.webpolsurveys.com/S/34FA9B42584D1B3F>

Lisätietoja

Annimari Lehtomäki, Johtava asiantuntija, BioPaavo: annimari.lehtomaki@jamk.fi, puh. 050 464 2563
Jyrki Hyyrönmäki, Chief Product Officer, DataSpace Europe Oy: jyrki.hyyronmaki@dataspace.fi, puh. 040 590 2905

Järjestäjä

BioPaavo by JAMK on bio- ja kiertotalouden yrityskiihdyttämö, jonka tavoitteena on synnyttää uutta liiketoimintaa ja globaalisti merkittäviä ratkaisuja ilmastonmuutoksen torjumiseksi kansainvälisessä bio- ja kiertotalouden toimintaympäristössä. BioPaavon keskeisinä tehtävinä ovat bio- ja kiertotalousliiketoiminnan kehittäminen ja uusiin innovaatioihin perustuvan kestävä liiketoiminnan synnyttäminen, uusien teknologioiden ja digitalisaation hyödyntäminen, kykyjen ja osaamisen kehittäminen sekä yritysverkostojen ja ekosysteemien rakentaminen. BioPaavo on Keski-Suomen liiton rahoittama hanke Euroopan aluekehitysrahaston tuella.

Yhteistyössä

Kasvu Open Oy on Keski-Suomen kauppakamarin voittoa jakamaton yleishyödyllinen tytäryhtiö, jonka ydinajatus on kohtauttaa kasvuyrityksiä ja huippuasiantuntijoita. Kasvu Open on valtakunnallinen kasvuyritysten sparrausohjelma. Kasvu Openin sparrausprosessi on sovellettu Jyväskylän yliopiston kasvuyritystoiminnan professori Marko Sepän ja hänen tiiminsä kehittämästä Kasvun Kiitorata -metodista.

Biotalousalan yrityskiihdyttämö Saarijärvelle –hanketta toteuttaa Jyväskylän ammattikorkeakoulun Biotalousinstituutti, ja sitä rahoittaa Keski-Suomen liitto Euroopan aluekehitysrahaston tuella sekä Sitra ja Saarijärven kaupunki.

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

SITRA

